

**Dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra kinnitamine
Põllumajandusministri 20. aprilli 1999. a määrus nr 15**

Seemne ja taimse paljundusmaterjali seaduse (RT I 1998, 52/53, 771) paragrahvi 3 lõike 3, paragrahvi 12 lõike 5, paragrahvi 16 lõike 3, paragrahvi 18 lõigete 3 ja 6, paragrahvi 20 lõike 5 ja paragrahvi 22 lõike 9 alusel ning arvestades Euroopa Liidu õigusaktide 91/682/EMÜ (EÜT L 250, 07. 10. 93), 93/49/EMÜ (EÜT L 250, 07. 10. 93), 93/63/EMÜ (EÜT L 250, 07. 10. 93) ja 93/78/EMÜ (EÜT L 256, 14. 10. 93) nõuetega:

Kinnitan «Dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra» (lisatud).

Minister Ivari PADAR
Kantsler Ilmar TUPITS

Kinnitatud põllumajandusministri 20. aprilli 1999. a määrusega nr 15

**DEKORATIIVKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI PAKENDAMISE, TURUSTAMISE JA
IMPORDI KORD**

I. LIIKIDE LOETELU, MILLE SUHTES KEHTIB KÄESOLEV KORD

1. Liikide loetelu, mille suhtes kehtib käesolev kord ning mille paljundusmaterjali partii peab olema varustatud tootekirjeldusega, on toodud lisa 1.

2. Taimetoodangu Inspeksioon korraldab dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali kontrolli vastavalt rahvusvaheliselt kehtestatud nõuetele. Kontrolli käsitlevad õigusaktid avaldatakse Taimetoodangu Inspeksiooni Teatajas.

**II. DEKORATIIVKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI PAKENDAMINE JA MÜÜGIPAKENDI
MARKEERIMINE**

3. Turustamisotstarbelise paljundusmaterjali tootmise või pakendamisega tegeleda soovivad isikud peavad tegevusloa saamiseks esitama vormikohase kirjaliku taotluse (lisa 2) Taimetoodangu Inspeksioonile.

4. Pakendatud dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali turustamisel peab paljundusmaterjali partii olema ühtlase kvaliteediga ja pakendatud uude või puhastatud korduvkasutusega pakendisse.

5. Paljundusmaterjali partii peab olema varustatud nõuetekohase taimetunnistuse ja tootekirjeldusega (lisa 3).

**III. DEKORATIIVKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI TURUSTAMISEL KEHTIVAD
KVALITEEDINÕUDED**

6. Sort, mille paljundusmaterjali turustatakse, peab olema piisavalt ühtlik ja püsiv.

7. Turustada on lubatud kontrollitud paljundusmaterjali, mis:

1) on ühe partii piires ühtlase kvaliteediga ning liigiehtne, sordilise materjali puhul sordiehtne;

2) on sõltuvalt liigile ja sordile omastest tunnustest normaalselt arenenud, kahjustusteta ning terve juurestikuga;

3) on küllaldase niiskusesisaldusega (ei esine närtsimise tunnuseid) ning millel ei esine ohtlikuks loetavaid taimehaigusi ja -kahjureid (lisa 4).

8. Kvaliteedinõuete täitmist kontrollib Taimetoodangu Inspeksioon.

9. Paljundusmaterjali tuleb hoida eraldi partiidena. Partiid peavad tootja poolt olema tähistatud selliselt, et erinevaid partiisid oleks võimalik identifitseerida.

10. Puittaimede üksikistikud peavad olema varustatud tootekirjeldusega, rohttaimede istikute turustamisel peab tootekirjeldus olema nähtav müügikohal (lisa 3).

11. Erineva päritoluga paljundusmaterjali turustamisel peab turustaja pidama arvestust partii erinevate osade kohta.

12. Paljundusmaterjali turustamisel kehtivate kvaliteedinõuete täitmiseks peavad tootjad, turustajad ja importijad koostöös Taimetoodangu Inspeksiooniga:

1) määrama tegevusalale vastavad kriitilised punktid, mis kuuluvad kontrollimisele;

2) kehtestama kriitiliste punktide jälgimise ja kontrolli protseduuri ning koostama kirjaliku juhendi nimetatud toimingute läbiviimiseks;

3) kehtestama proovide võtmise ja analüüsimise korra;

4) kehtestama toodetud, turustatud või imporditud paljundusmaterjali üle arvestuse pidamise korra.

13. Turustaja peab erinevatest partiidest pärit taimse paljundusmaterjali turustamisel pidama arvestust partii eri osade kohta.

14. Andmed, mida paljundusmaterjali tootjad on kohustatud koguma ja säilitama kvaliteedinõuete täitmise kontrollimiseks:

1) andmed ostetud paljundusmaterjali kohta;

2) andmed toodetava paljundusmaterjali kohta;

3) andmed turustatud või väljapoole tootmisüksust toimetatud paljundusmaterjali kohta;

4) andmed keemilise taimekaitse (pitsimiste arv, tööde tegemise kuupäev, kasutatud kemikaali nimetus) kohta.

15. Taimetoodangu Inspeksiooni inspektori poolt järelevalve korras võetud proovid analüüsib Taimse Materjali Kontrolli Keskus. Analüüsi tulemuste alusel väljastab Taimetoodangu Inspeksioon partii kohta taimetunnistuse.

16. Kontrollimise nõude täitmine turustamisel ei ole kohustuslik:

1) katseteks ja teadustööks turustatava paljundusmaterjali puhul;

2) areustööks turustatava paljundusmaterjali puhul.

IV. DEKORATIIVKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI IMPORDI NÕUDED

17. Imporditav dekoratiivkultuuride paljundusmaterjal peab olema vastava järelevalvet teostava ametkonna poolt kontrollitud ja varustatud fütosanitaarse sertifikaadiga ning käesoleva korra nõuete kohaselt pakendatud.

18. Taimetoodangu Inspeksioonil on vastavalt seemne ja taimse paljundusmaterjali seadusele õigus kehtestada tähtajaline piirang paljundusmaterjali impordile konkreetsest riigist, kui korduvate analüüside tulemused kinnitavad imporditavate partiide mittevastavust käesolevas korras kehtestatud nõuetele.

Lisa 1 «Dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra» juurde LIIKIDE LOETELU, MILLE SUHTES KEHTIB KÄESOLEV KORD

1. Liikide loetelu, mille suhtes kehtib käesolev kord:

Begonia x hiemalis Fotsch

-Citrus L.

-Dendranthema x grandiflorum (Ramat) Kitam.

-Dianthus caryophyllus L. ja hübriidid

-Euphorbia pulcherrima Wild. ex Kletsch

-Gerbera L.

-Gladiolus L.

-Lilium L.

begoonia

dekoratiivsidrun

krüsanteem

nelk

jõulutäht

gerbera

gladiool

liilia

-Malus Miller	dekoratiivõunapuu
-Narcissus L.	nartsiss
-Pelargonium L.	pelargoon
-Phoenix	dekoratiivdatlipalm
-Pinus nigra	must mänd
-Prunus L.	dekoratiivkirss, -mandel, -toomingas
-Pyrus L.	dekoratiivpirn
-Rosa	roos

2. Lisaks käesoleva lisa punktis 1 toodud loetelule kehtib käesolev kord:

- 1) puittaimede hulka kuuluvatele dekoratiivtaimede liikidele;
- 2) kahe- ja mitmeaastaste rohttaimede hulka kuuluvatele dekoratiivtaimede liikidele;
- 3) mitmeaastastele lillesibulate, -mugulate ja -risoomidega paljundatavatele liikidele.

Lisa 2

«Dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra» juurde

TAOTLUS TEGEVUSLOA SAAMISEKS

Taotleja Äriregistri/isikukood

Address

Telefon faks e-post

Kontaktisik

esmane avaldus

varem antud tegevusloa muutmine

Tootmistingimuste kirjeldus:

Tegevusvaldkondade loetelu:

Paljundusmaterjali
tootmine

Paljundusmaterjali
pakendamine

Paljundusmaterjali
turustamine

Paljundusmaterjali
import

Liikide loetelu, mille paljundusmaterjali tootmise või pakendamise soovitakse tegeleda:

Kuupäev

Allkiri

TOOTEKIRJELDUSE JA TAIMETUNNISTUSE VORMI JA SISU NÕUDED

1. Tootekirjeldusel on nõutavad järgmised andmed:

- 1) liik eesti ja ladina keeles;
- 2) sordilise paljundusmaterjali korral sordi nimi;
- 3) tootja või pakendaja nimi ja number või turustaja nimi;
- 4) tootjariik.

2. Dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali taimetunnistuse vormi ja sisu nõuded on toodud käesolevate nõuete juurde kuuluvas lisas.

Lisa

«Tootekirjelduse ja taimetunnistuse vormi ja sisu nõuete» juurde

TAIMETOODANGU INSPEKTSIOON DEKORATIIVKULTUURIDE PALJUNDUSMATERJALI TAIMETUNNISTUS nr _____

TOOTJA NIMI	<input type="text"/>		
Tegevusloa nr	<input type="text"/>		
Aadress	<input type="text"/>		
Liik	<input type="text"/>		
Sort	<input type="text"/>	Pookreatus	<input type="text"/>
Kategooria	<input type="text"/>	Partii suurus, tk	<input type="text"/>
Tootjariik	<input type="text"/>		

Märkused

Välja antud _____

(koospläev)

Taimetunnistus kehtib kuni _____

(koospläev)

Taimetunnistuse väljaandja _____

(Allikas)

Pitser

(ees- ja perekonnanimi)

Lisa 4 «Dekoratiivkultuuride paljundusmaterjali pakendamise, turustamise ja impordi korra» juurde KASVUAEGSELT KONTROLLITAVAD DEKORATIIVKULTUURIDELE OHTLIKUKS LOETAVAD TAIMEHAIGUSED JA -KAHJURID NING RASKESTITÖRJUTAVATENA KÄSITLETAVAD UMBROHUD

Dekoratiivkultuuride liigid
Begonia x hiemalis
Fotsch

Taimekahjustajad, mida ei tohi taimsel materjalil visuaalsel kontrollil esineda
Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides
- *Aleurodidae*, eriti *Bemisia tabaci*

- *Aphelenchoides* spp.
- *Ditylenchus destructor*
- *Meloidogyne* spp.
- *Myzus ornatus*
- *Otiorrhynchus sulcatus*
- *Sciara*
- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

Bakterid

- *Erwinia chrysanthemi*
- *Rhodococcus fascians*
- *Xanthomonas campestris* pv. *begoniae*

Seened

- jahukaste
- varrepõletiku tekitajad (*Phytophthora* spp., *Pythium* spp. ja *Rhizoctonia* spp.)

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- lehtede kortsumishaigus
- tospoviirused (Tomato spotted wilt virus, Impatiens necrotic spot virus)

Citrus

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Aleurothrixus floccosus* (Mashell)
- *Meloidogyne* spp.
- *Parabemisia myricae* (Kuwana)
- *Tylenchulus semipenetrans*

Seened

- *Phytophthora* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- viroidid, nagu *exocortis*, *cachexia-xyloporosis*
- haigused, mis noortel lehtedel tekitavad psoroosisarnaseid sümptomeid, nagu: Psorosis, Ring spot, Cristacortis, Impietratura, Concave gum
- Infectious variegation
- Citrus leaf rugose

Dendranthema x Grandiflorum (Ramat) Kitam

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Agromyzidae*
- *Aleurodidae*, eriti *Bemisia tabaci*
- *Aphelenchoides* spp.
- *Diarthronomyia chrysanthemi*
- *Lepidoptera*, eriti *Cacoecimorpha pronubana*, *Epichoristodes acerbella*
- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*
- *Erwinia chrysanthemi*

Seened

- *Fusarium oxisporum* spp. *chrysanthemi*
- *Puccinia chrysanthemi*
- *Pythium* spp.
- *Rhizoctonia solani*
- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Chrysanthemum B mosaic virus
- Tomato aspermy cucumovirus

Dianthus Caryophyllus L. ja hübriidid

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Agromyzidae*
- *Aleurodidae*, eriti *Bemisia tabaci*
- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

- *Lepidoptera*, eriti *Cacoecimorpha pronubana*, *Epichoristodes acerbella*
Seened

- *Alternaria dianthi*

- *Alternaria dianthicola*

- *Mycosphaerella dianthi*

- *Phytophthora nicotiana* sp. *parasitica*

- *Rhizoctonia solani*

- varrepõletik (*Fusarium* spp. ja *Pythium* spp.)

- *Uromyces dianthi*

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Carnation etched ring caulimovirus

- Carnation mottle carmovirus

- Carnation necrotic fleck closterovirus

- tospoviirused (Tomato spotted wilt virus, Impatiens necrotic spot virus)

***Euphorbia pulcherrima* (Wild. ex Kletzh)**

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Aleurodidae*, eriti *Bemisia tabaci*

Bakterid

- *Erwinia chrysanthemi*

Seened

- *Fusarium* spp.

- *Pythium ultimum*

- *Phytophthora* spp.

- *Rhizoctonia solani*

- *Thielaviopsis basicola*

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- tospoviirused (Tomato spotted wilt virus, Impatiens necrotic spot virus)

***Gerbera* L.**

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Agromyzidae*

- *Aleurodidae*, eriti *Bemisia tabaci*

- *Aphelenchoides* spp.

- *Lepidoptera*

- *Meloidogyne*

- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

Seened

- *Fusarium* spp.

- *Phytophthora cryptogea*

- jahukaste

- *Rhizoctonia solani*

- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- tospoviirused (Tomato spotted wilt virus, Impatiens necrotic spot virus)

***Gladiolus* L.**

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Ditylenchus dipsaci*

- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

Bakterid

- *Pseudomonas marginata*

- *Rhodococcus fascians*

Seened

- *Botrytis gladiolorum*

- *Curvularia trifolii*

- *Fusarium oxysporum* sp. *gladioli*

- *Penicillium gladioli*

- *Sclerotinia* spp.

- *Septoria gladioli*

- *Urocystis gladiolica*

- *Uromyces transversalis*

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Aster yellow mycoplasma

- Corky pit agent

- Cucumber mosaic virus

- Gladiolus ringspot virus (= Narcissus latent virus)

- Tobacco rattle virus

Muud kahjulikud organismid

- *Cyperus esculentus*

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Aphelenchoides* spp.

- *Rhizoglyphus* spp.

- *Pratylenchus penetrans*

- *Rotylenchus robustus*

- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

Bakterid

- *Erwinia carotovora* subsp. *carotovora*

- *Rhodococcus fascians*

Seened

- *Cylindrocarpon destructans*

- *Fusarium oxysporum* f. sp. *lilii*

- *Pythium* spp.

- *Rhizoctonia solani*

- *Rhizopus* spp.

- *Sclerotium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Cucumber mosaic virus

- Lily symptomless virus

- Lily virus x

- Tobacco rattle virus

- Tulip breaking virus

Muud kahjulikud organismid

- *Cyperus esculentus*

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Anarsia lineatella*

- *Eriosoma lanigerum*

- kilptäid, eriti

Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidotus perniciosus*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*

- *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*

Seened

- *Armillariella mellea*

- *Chondrostereum purpureum*

- *Nectria galligena*

- *Phytophthora cactorum*

- *Rosellinia necatrix*

- *Venturia* spp.

- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid

kõik

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Aphelenchoides subtenuis*

- *Ditylenchus destructor*

- *Eumerus* spp.

- *Merodon equestris*

Lilium L.

Malus Miller

Narcissus L.

- *Pratylenchus penetrans*
- *Rhizoglyphidae*
- *Tarsonemidae*

Seened

- *Fusarium oxysporum* f. sp. *narcissi*
- *Sclerotinia* spp.
- *Sclerotium bulborum*

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Tobacco rattle virus
- Narcissus white streak agent
- Narcissus yellow stripe virus

Muud kahjulikud organismid

- *Cyperus esculentus*

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Aleurodidae*, eriti *Bemisia tabaci*
- *Lepidoptera*
- *Thysanoptera*, eriti *Franklinella occidentalis*

Bakterid

- *Rhodococcus fascians*
- *Xanthomonas campestris* pv. *pelargonii*

Seened

- *Puccinia pelargonii-zonalis*
- *Botrytis* spp.
- *Pythium* spp.
- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Pelargonium flower break carmovirus
- Pelargonium leaf curl tobusvirus
- Pelargonium line pattern virus
- tospoviirused (Tomato spotted wilt virus, Impatiens necrotic spot virus)

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Thysanoptera*

Seened

- *Exosporium palmivorum*
- *Gliocladium wermoeseni*
- *Graphiola phoenicis*
- *Pestalozzi phoenicis*
- *Pythium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid

kõik

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Blastophaga* spp.
- *Rhyacionia buoliana*

Seened

- *Lophodermium seditiosum*

Viirused ja viirusesarnased organismid

kõik

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Capnodis tenebrionis*
- *Meloidogyne* spp.
- kilptäid, eriti

Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidiotus perniciosus*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*
- *Pseudomonas syringae* pv. *mors prunorum*
- *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*

***Pelargonium* L.**

Phoenix

Pinus nigra

***Prunus* L.**

Seened

- *Armillariella mellea*
- *Chondrostereum purpureum*
- *Nectria galligena*
- *Rosellinia necatrix*
- *Taphrina deformans*
- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Prune dwarf virus
- Prunus necrotic ringspot virus

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Anarsia lineatella*
- *Eriosoma lanigerum*
- kilptäid, eriti

Epidiaspis leperii, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidotus perniciosus*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*
- *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*

Seened

- *Armillariella mellea*
- *Chondrostereum purpureum*
- *Nectria galligena*
- *Phytophthora* spp.
- *Rosellinia necatrix*
- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid

kõik

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Lepidoptera*, eriti *Epichoristodes acerbella*
- *Cacoecimorpha pronubana*,
- *Meloidogyne*
- *Pratylenchus* spp.
- *Tetranychus urticae*

Bakterid

- *Agrobacterium tumefaciens*

Seened

- *Chondrostereum purpureum*
- *Coniothyrium* spp.
- *Diplocarpon rosae*
- *Peronospora sparsa*
- *Phragmidium* spp.
- *Rosellinia necatrix*
- *Sphaerotheca pannosa*
- *Verticillium* spp.

Viirused ja viirusesarnased organismid, eriti

- Apple mosaic virus
- Arabis mosaic nepovirus
- Prunus necrotic ringspot virus

2. Lisa 1 punktis 2 sätestatud dekoratiivkultuuridele ohtlikuks loetavad taimehaigused ja -kahjurid (taimekahjustajad) on järgmised:

Taimekahjustajad, mida ei tohi taimsel materjalil visuaalsel kontrollil esineda

Putukad, lestad ja nematoodid kõigis arengustaadiumides

- *Agromyzidae*
- *Aleurodidae*
- *Aphididae*
- *Aphelenchoides* spp.

- *Cecidophyopsis ribis*
- *Coccoidea*, eriti
- Epidiaspis leperii*, *Pseudaulacaspis pentagona*, *Quadraspidotus perniciosus*
- *Ditylenchus dipsaci*
- *Ditylenchus destructor*
- *Meloidogyne* spp.
- *Tetranychus* spp.
- *Thysanoptera*, eriti *Thrips tabaci* ja
- Franklinella occidentalis*
- Bakterid
- *Agrobacterium rhizogenes*
- *Agrobacterium tumefaciens*
- *Corynebacterium fascians*
- *Pseudomonas* spp.
- Seened
- *Armillariella mellea*
- *Ceratocystis ulmi*
- *Chondrostereum purpureum*
- jahukastesened
- *Nectria galligena*
- *Phytophthora cactorum*
- *Phytophthora fragariae* var. *rubi*
- *Pythium* spp.
- *Rhizoctonia* spp.
- *Verticillium* spp.
- Viirused ja viirusesarnased organismid
- kõik

C9 Summary of the Regulation of the Minister of Agriculture No. 15 of April 20, 1999

The Regulation of the Minister of Agriculture No. 15 of April 20, 1999, establishes the requirements to the imports of propagating material of ornamental plants. According to this regulation no imports of propagating material of ornamental plants are allowed into Estonia without an import permit from the Plant Production Inspectorate.

The propagating material of ornamental plants shall be controlled by the supervising authority, must have the plant health certificate and be packaged in accordance with the requirements set out in this regulation. The Plant Production Inspectorate has the right to establish fixed-term restriction to the imports of propagating material from a country if it has been ascertained during repeated analysis that the propagating material does not conform to the established requirements of the regulation. The application form is in Appendix 2 of the regulation.